

Nr. 1414 din 18.05.2020

APROBAT,

INSTRUCTIUNI PROPRII DE SECURITATE SI SANATATE NR.14

PRIVIND REGULILE MINIME DE IGIENĂ ȘI MĂSURILE DE PREVENIRE A CONTAMINARII CU NOUL CORONAVIRUS SARS-CoV-2

Cuprins

<u>1. SCOP</u>	3
<u>2. DOMENIU DE APLICARE</u>	3
<u>3. DEFINITII SI ABREVIERI</u>	3
<u>4. GRUPE DE PERSOANE CARE POT TRANSMITE CORONAVIRUS SARS-CoV-2</u>	3
<u>5. MASURI DE PREVENIRE IN CAZUL CORONAVIRUS COVID 19</u>	4
<u>6. REGULI GENERALE DE IGIENA LA LOCUL DE MUNCA</u>	5
<u>6.1. Obligatiile angajatorilor privind măsurile SSM în caz de COVID 19</u>	5
<u>6.2. Obligatiile lucratelor privind măsurile SSM în caz de COVID 19</u>	6
<u>7. REGULI DE URMAT PENTRU PREVENIREA CONTAMINARII CU CORONAVIRUS</u>	7
<u>8. RECOMANDĂRI PRIVIND CONDUITA SOCIALĂ RESPONSABILĂ ÎN PREVENIREA RĂSPÂNDIRII CORONAVIRUS (COVID-19)</u>	9
<u>9. REGULI DE SPALARE PE MAINI</u>	12
<u>10. REGULI DE UTILIZARE A MĂȘTIILOR DE PROTECTIE</u>	13
<u>11. INREGISTRARI SI ANEXE</u>	14
<u>12. REVIZUIREA INSTRUCTIUNII</u>	14
<u>Anexa I SPALATUL SI DEZINFECTIA MAINILOR</u>	15
<u>Anexa II REGULI DE COMPORTARE PENTRU PREVENIREA RISCULUI DE CONTAMINARE CU COVID-19</u>	17

1. SCOP

Prezenta instructiune stabilește măsurile la nivelul unitatii pentru supravegherea sănătății lucrătorilor, îmbunătățirea condițiilor de munca și înlăturarea tuturor factorilor care contribuie la producerea accidentelor și imbolnavirilor profesionale, precum și modalitatile de realizare a acestor măsuri ce trebuie luate în toate situațiile legate de munca, cu scopul protejării vietii și sănătății lucrătorilor.

2. DOMENIU DE APLICARE

Aceasta instructiune este realizată în urma comunicarilor/informatiilor transmise de către autoritățile Române privind limitarea răspândirii noului coronavirus SARS-CoV-2. Cunoasterea prevederilor prezentei instructiuni, este obligatorie pentru toți lucrătorii, din cadrul unitatii.

3. DEFINITII SI ABREVIERI

Pandemia de gripă

Art. 1. Epidemia este extinderea unei boli contagioase într-un timp scurt, prin contaminare, la un număr mare de persoane dintr-o localitate, regiune etc. (Sinonim: *molimă*). Atunci când o epidemie se extinde pe un teritoriu foarte mare, cuprinzând într-un timp relativ scurt toată populația dintr-o țară, din mai multe țări sau chiar din continente întregi, aceasta poartă denumirea de pandemie.

Art. 2. Pandemie este o epidemie care apare la o scară care trece granițele internaționale, afectând de obicei un număr mare de oameni. Pandemiiile pot apărea, de asemenea, în organisme agricole importante (animale, plante de cultură, pește, specii de arbori) sau în alte organisme și trebuie să fie și infecțioasă.

Art. 3. BOLILE INFECTIOASE (bolile contagioase, boli transmisibile) sunt provocate de agenti infectiosi, transmisibili, care pot fi microbi, virusi, paraziți mono sau pluricelulari, sau fractiuni proteice (peptide).

Art. 4. Coronavirus 2019 (boala COVID-19). Un nou coronavirus a fost identificat pentru prima dată în Wuhan, Hubei, China, la începutul lunii ianuarie 2020, făcând să apară un grup de cazuri de boală respiratorie acută, denumită acum boala coronavirus 2019 (COVID-19), care fusese identificată în decembrie 2019. Peste 100 de țări și teritorii au fost afectate, cu focare majore în China centrală, Italia, Coreea de Sud și Iran. La 11 martie 2020, Organizația Mondială a Sănătății a caracterizat coronavirusul ca o pandemie. Perioada de incubație (perioada de la expunere până la apariția simptomelor) este de aproximativ două săptămâni, simptomele includ febră, tuse și dificultăți de respirație și poate fi fatală.

4. GRUPE DE PERSOANE CARE POT TRANSMITE CORONAVIRUS SARS-CoV-2

Art. 5. Pana in acest moment este stabilit ca noul coronavirus (COVID-19 / Sars-Cov-2) este transmis:

- de la persoana la persoana printr-un contact apropiat cu un individ infectat, simptomatic în principal prin picaturi respiratorii și contact direct/indirect cu secrecii;
- contact fata in fata cu un caz de COVID-19 la o distanță mai mică de 2 m și pe o durată de peste 15 minute;
- în aceeași încapere (ex. birou, sala de sedințe) cu un caz de COVID-19, timp de minimum 15 minute și la o distanță mai mică de 2 m.

Art. 6. Gripă/inclusiv infecția cu coronavirus, se transmite:

- pe cale aeriană, direct prin tuse sau strănut;
- indirect prin obiecte proaspăt contaminate (batistă, prosop, veselă, etc.)

Art. 7. Următoarele persoane pot fi purtătoare și transmite virusul de tip COVID 19:

- persoane venite din strainatate;
- persoanele care s-au aflat la bordul unei aeronave în care a existat cineva infectat cu coronavirusul Wuhan;

- persoane care prezinta simptome asemanatoare gripei;
- medici, cadre sanitare medii si personalul auxiliar, atat din spitale cat si din ulte tipuri de unitati sanitare, inclusiv ambulatorii;
- personalul din laboratoarele care se ocupă cu studiul specimeneelor 2019-nCoV;
- lucratorii institutiilor de ocrotire (copii sau batrani), si ai unitatilor de bolnavi cronici, care prin nbatura activitatilor vin in contact respirator cu pacientii sau asistatii;
- persoanele care acorda asistenta medicala, sociala si ingrijiri la domiciliu persoanelor cu risc inalt;
- membrii de familie (inclusiv copii) ai persoanelor cu risc inalt;
- o persoană care locuiește în același spațiu cu cineva infectat;
- o persoană care s-a aflat în proximitatea cuiva infectat sau care interacționează direct cu acesta.

Art. 8. Simptome frecvent întâlnite:

frisoane;
febră 39 – 40 grade Celsius; subfebrilități (37,5 și peste grade Celsius),
cefalee (dureri de cap);
dureri musculare (mialgii);
oboseală fără un motiv clar;
strănut;
disfonie, răgușeală;
dureri în gât; dureri la înghițire; congestionarea faringelui (roșu în gât);
tuse -frecvent uscată (sau cu expectorație), episodică sau recurrentă
inapetență (lipsa poftei de mâncare);
indispoziție, iritabilitate (fără o cauză clară);
tahipnee (cresterea frecvenței respiratorii) în absența efortului fizic;
grețuri, vărsături.

Art. 9. Oricare din aceste simptome poate fi considerat ca atribuibil unei infecții virale fără a fi însă un semn cert pentru aceasta. Un cumul de simptome crește probabilitatea existenței infecției virale.

5. MASURI DE PREVENIRE IN CAZUL CORONAVIRUS COVID 19

Art. 10. Pentru a preveni si/sau a raspunde prompt la orice situatii de urgența care pot aparea, se vor implementa urmatoarele masuri de preventie individuale si colective pentru angajatii unitatii.

- Instalarea de geluri antibacteriene (intrare spatiu de lucru, spatii grupuri sanitare, locul de servit masa) – dozatoare+gel
- Igienizarea zilnica a suprafetelor din spatiu de lucru, loc de servit masa cu solutii dezinfecțante.
- Truse medicale complete si in special alcool sanitar (spirit); Fiecare angajat sa aiba acces sa se dezinfecțeze pe maini. In locatiile, unde se poate organiza un loc de spalat pe maini, se vor folosi sticlete cu gel/ solutii dezinfecțante.
- Lucratorii care au semne de raceala/viroza, febra, tuse, dureri musculare, respiratie dificila si stiu ca au luat contact cu o persoana cu risc de contaminare cu coronavirus, sa contacteze imediat medicul/serviciile de urgența 112.
- Se vor monta afise la fiecare punct de lucru, in zone cu vizibilitate maxima, cu reguli de urmat privind igiena si conduită personală in vederea evitarii contaminarii cu SARS-CoV-2.

CUM SĂ FII BINE PROTEJAT DE INFECȚIA CU NOUL CORONAVIRUS (COVID-19)

Spală-te des pe mâini!

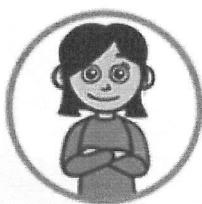
Folosește temeinic apa și săpunul sau dezinfecțează-ți mâinile cu o soluție pe bază de alcool, chiar dacă nu îți pare că sunt murdare. Spală-te pe mâini înainte de fiecare masă sau gustare sau ori de câte ori atingi un obiect pe care l-au atins și alții (cum ar fi clanța ușii).

Protejează-i pe cei din jur!

Acoperă-ți gura și nasul atunci când strănuți sau tușești!

Strănută sau tușește în pliul cotului sau într-un servetel pe care aruncă-l imediat la un coș de gunoi cu capac și spală-te bine pe mâini.

Nu îți atinge față cu mâinile nespălate sau nedezinfectate!

Virusul poate pătrunde în corp prin ochi, nas sau gură.

Stai la distanță de cei care au simptome de răceală!

Menține o distanță de cel puțin 1 metru față de persoanele care strănuță, tușesc, sau cărora le curge nasul.

Dacă nu te simți bine, anunță-i din timp pe cei care te pot ajuta!

Simți că ai febră, te doare gâtul, tușești sau respiră mai greu? Anunță-i imediat pe cei care te pot ajuta: personalul medical, părinți, profesori.

6. REGULI GENERALE DE IGIENA LA LOCUL DE MUNCA

6.1. Obligațiile angajatorilor privind măsurile SSM în caz de COVID 19

Art. 11. Efectuarea unei analize la nivelul de societate în vederea prioritizării serviciilor esențiale sau relevante de cele neesențiale, cu respectarea drepturilor la securitate și sănătate în muncă a lucrătorilor.

Art. 12. Dacă este posibil, se va organiza telelucrare la domiciliu.

Art. 13. Asigurarea de către angajator a securității și sănătății lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă în condițiile Legii 319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă și disponerea măsurilor necesare pentru:

asigurarea securității și protecția sănătății lucrătorilor;

prevenirea riscurilor profesionale;

informarea și instruirea lucrătorilor;

acordarea echipamentului de protecție angajatilor (măști, mănuși de protecție etc.), pentru a preveni răspândirea infecției și urmărirea ca aceștia să le poarte.

Art. 14. Determinarea naturii și nivelului de risc pentru orice activitate susceptibilă să prezinte un risc de expunere la COVID-19 și stabilirea următoarelor măsuri:

limitarea expunerii;

elaborarea unui plan de măsuri, întocmit în baza recomandărilor medicului de medicina muncii cu care are contract;

Art. 15. Aplicarea procedurilor stabilite la nivel național de către Ministerul Sănătății în cazul în care lucrătorul prezintă simptome asociate infecțiilor respiratorii la locul de muncă;

Art. 16. In conformitate cu Hotararea Comitetului National pentru situatii de urgență se vor implementa urmatoarele masuri, in functie de gravitate;

Art. 17. In aceasta etapa, este important ca lucratorii sa fie instruiți în privința regulilor de igienă care trebuie respectate cu strictețe. Pentru a reduce riscul de infecție, salariatii trebuie să tina cont de urmatoarele recomandari:

dezinfecțarea suprafetelor.

spalarea mainilor cu apa și sapun, de mai multe ori pe zi, precum și înainte de a mânca.

nu se va atinge fața, nasul, gura, ochii dacă mainile nu sunt spălate și dezinfecțate.

orice persoană care prezintă simptome sau tusește se va trimite de înțindere acasă. În cazul în care situația sanatății persoanei se înrautătește, acesta va apela 112.

dacă o persoană este testată pozitiv cu noul coronavirus, va fi înștiințată obligatoriu și managerul direct. Unitatea va anunța DSP că are un caz confirmat.

dacă un angajat a intrat în contact cu o persoană venită din zonele cu transmitere comunitară extinsă va intra în carantină sau izolare la domiciliu pe o perioadă de cel puțin 14 zile și va anunța managerul direct.

la nivelul unității se vor sista toate călătoriile în strainatate în interes de serviciu.

se vor pune la dispoziția angajaților geluri dezinfecțante, manusi, masti de unică folosință, tava cu materiale dezinfecțante pentru încălțaminte la intrare în societate.

6.2. Obligațiile lucrătorilor privind măsurile SSM în caz de COVID 19

Recomandari, măsuri preventive de securitate și sănătate în caz de COVID 19

Art. 18. Modalitățile de realizare a măsurilor ce trebuie luate în toate situațiile legate de munca, cu scopul protejării vietii și sanatății sunt următoarele:

- Evitarea expunerii prin evitarea aglomerărilor
- Asigurarea în permanenta a ventilatiei corespunzătoare și a iluminării uniforme, suficiente la locul de munca;
- Prezentarea la control medical în caz de simptome;
- Insușirea și respectarea normelor de securitate în munca;
- Utilizarea integrală a echipamentului individual de protecție;
- Interzicerea consumului de băuturi alcoolice;
- Insușirea instrucțiunilor de prim ajutor în caz de accident de munca;
- Respectarea normelor de igienă personală, în special spălarea mâinilor înainte de luarea mesei și după strângerea mâinilor mai ales după întâlnirea cu o persoană suscepțibilă de infecție gripală;
- Intreținerea curateniei și igienei la locul de munca;
- Folosirea ratională a timpului de odihnă;
- Evitarea prezentei la lucru în stare de oboseala sau în stare de sanatate care poate pune în pericol sanatatea altor persoane;
- Pastrarea curateniei la locurile de munca, inclusiv în birouri, pe scări, vestiare, locurile de servit masa și în grupurile sanitare comune;
- Containările pentru gunoi și deseuri vor fi amplasate în zone corespunzătoare și golite suficient de des pentru a evita umplerea excesivă;
- Aparatura, ușile și sculele folosite în timpul lucrului vor fi curătate, verificate și depozitate corespunzător.

Asigurarea acordării primului ajutor la locul accidentului

Art. 19. Asigurarea acordării primului ajutor la locul accidentului se realizează prin următoarele acțiuni:

- Asigurarea unui număr suficient de truse de prim ajutor la locație (o trusa la 25 lucratori) dar și în autovehiculele societății și personale;
- Desemnarea și formarea a cel puțin unui lucrator, pentru fiecare loc de munca sau în fiecare echipă, pentru acordarea primului ajutor la locul accidentului;

- Semnalizarea corespunzatoare a punctelor de prim ajutor;

- Afisarea adresei si numarului de telefon a serviciului de urgență;

Art. 20. Lunar, trusele de prim ajutor vor fi verificate si completate la nevoie cu materialele consumate sau iesite din termenul de valabilitate de catre responsabilii truselor de prim ajutor.

Art. 21. La acordarea primului ajutor de catre persoanele instruite si nominalizate se va lăua în considerare ca orice persoana poate fi potential purtătoare de boli infectioase, inclusiv coronavirus, pentru aceasta se vor lăua masuri suplimentare de protecție (manusi de protecție, măști de protecție, igienă personală imediat după operațiunile de acordare a primului ajutor). În nici un caz nu se va face atingerea persoanelor fără aceste masuri de protecție.

Art. 22. Purtarea măștii medicale când sunteți în aceeași încăpere sau în apropiere cu persoana careia îi acordati primul ajutor este obligatorie.

Art. 23. Curățarea mâinilor cu apă și săpun după orice contact cu pacientul sau cu obiectele din jur, înainte și după pregătirea materialelor pentru acordarea primului ajutor, înainte și după folosirea acestora, este obligatorie.

Art. 24. Spălarea cu detergent a tuturor obiectelor folosite și/sau atinse este obligatorie.

Art. 25. Curățarea și dezinfecțarea în mod constant a suprafețelor și obiectelor (masă, clanțe, telefoane, robinete, birouri etc.) atinse frecvent este obligatorie.

Asigurarea apei pentru spalat

Art. 26. Pentru spalat se va utiliza apa provenita din surse verificate (puturi, pompe, sistemul public de alimentare cu apa etc.).

Art. 27. Prin grijă conducerului locului de munca se va desemna un lucrator care să mentina ordinea și curatenia la punctele de spalare. Curatenia se va face ori de cate ori este nevoie.

Amenajarea spațiilor pentru servitul mesei

Art. 28. Spatiul amenajat pentru servirea mesei trebuie să indeplinească următoarele condiții:

- Sa aiba capacitate suficientă și să fie dotat cu mese, scaune sau canapele;
- Sa fie dotat cu sursa de apă potabilă;
- Sa fie dotat cu instalatie de ventilatie;
- Sa fie dotat cu instalatie de incalzit;
- Sa fie destinat în exclusivitate servitului mesei;

Art. 29. Spatiul pentru servirea mesei poate fi utilizat și ca spațiu de protecție a lucratelor în perioadele cu temperaturi caniculare (peste 37 grade Celsius) și în perioadele cu temperaturi scăzute (sub - 20 grade Celsius).

Art. 30. Prin grijă conducerului locului de munca se va face un program și se va desemna un lucrator care să mentina ordinea și curatenia în spațiul pentru servitul mesei. Curatenia se va face imediat după ce lucratii au ieșit din aceasta încăpere (imediat după servirea mesei).

Art. 31. În perioada **stării de urgență**, se recomanda servirea mesei individual. Înainte și după servirea mesei fiecare persoană va curata și dezinfecța bine toate suprafețele și vasele.

Asigurarea cu materiale igienico sanitare

Art. 32. Asigurarea cu materialele igienico sanitare necesare se face în conformitate cu Normativul de acordare a materialelor igienico sanitare.

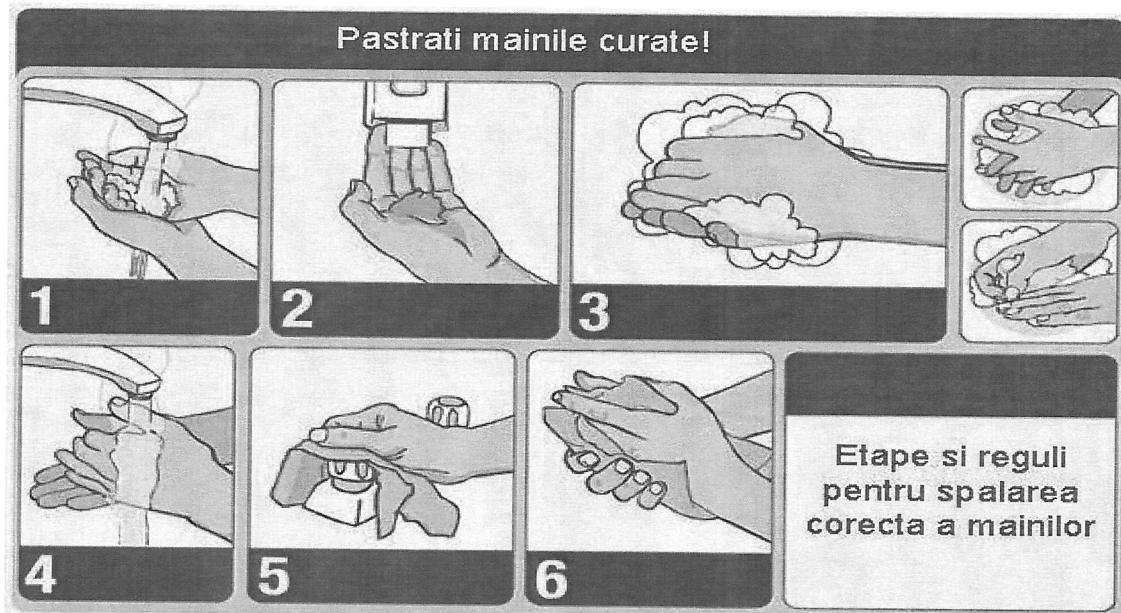
Art. 33. Distribuirea materialelor se face prin evidențiere în fisă de acordare a materialelor igienico sanitare.

7. REGULI DE URMAT PENTRU PREVENIREA CONTAMINARII CU CORONAVIRUS

Art. 34. Informatii care trebuie cunoscute si urmate:

a. **Spalati-va mainile de multe ori.** Spalarea și dezinfecțarea mainilor sunt acțiuni decisive pentru a preveni infecția. Mainile se spală cu apă și săpun cel puțin 20 de secunde. Dacă nu există apă și

sapun, puteti folosi un dezinfector pentru maini pe baza de alcool de 60%. Spalarea mainilor elimina virusul.

- b. **Evitati contactul cu persoane care sunt suspecte de infectii respiratorii acute.** Mentineti distanta de cel putin 1,5 metri intre dumneavostra si alte persoane, in special cand acestea tusesc, stranuta sau au febra, deoarece picaturile de saliva pot transmite virusul de la o distanta apropiata.
- c. **Nu va atingeti ochii, nasul si gura cu mainile.** Virusul se transmite mai ales pe cale respiratorie, dar poate intra in corp prin ochi, nas si gura, astfel evitati atingerea daca nu v-ati spalat bine mainile. Mainile intra in contact cu suprafetele contaminate de virus raspandindu-se in tot corpul.
- d. **Acoperiti-gura si nasul daca stranutati sau tusiti.** Daca aveti infectie respiratoare acuta, evitati apropierea de alte persoane, tusiti cu gura acoperita sau intr-un servetel de preferat de unica folosinta, purtati masca de protectie si spalati mainile. Daca in momentul in care tusiti va acoperiti gura cu mainile, puteti contamina obiecte sau persoane cu care veniti in contact.
- e. **Nu luati medicamente antivirale si nici antibiotice decat in cazul in care va prescrie medicalul.** Momentan, nu exista cercetari stiintifice care evidențiaza ca folosirea medicamentelor antivirale, pot preveni infectarea cu noul coronavirus (Covid-19). Antibioticele functioneaza doar impotriva bacteriilor nu impotriva virusului. Covid-19 este un virus, deci nu se utilizeaza antibiotic ca si metoda de preventie sau tratament, decat in cazul in care se constata si o infectie bacteriana.
- f. **Curatati toate suprafetele cu dezinfecțanti pe baza de clor sau alcool.** Dezinfecțanii chimici ce pot ucide noul coronavirus (Covid-19), sunt dezinfecțanii ce contin, clor, innalbitori, solvent, etanol de 75%, acid paracetic si cloroform. Medicul si farmacistul dumneavostra vor sti ce sa recomande.
- g. **Utilizati masca de protectie in cazul in care va deplasati in afara locuintei, la lucru in birou si sunt alte persoane de fata, in cazul in care suspectati ca sunteți bolnav sau in cazul in care acordati asistenta persoanelor bolnave.**
- UTILIZAREA MASTII DE PROTECTIE** – ajuta si limiteaza raspandirea virusului dar trebuie sa fie folosita impreuna cu celelalte masuri de igiena printre care spalarea mainilor pentru cel putin 20 de secunde. Nu este necesar a se folosi masti de protectie suprapuse una peste alta.
- h. **Produsele "MADE in CHINA" sau pachetele primite din China nu sunt periculoase;**
- i. **Sunati la 112 daca aveti febra, tusiti sau v-ati intors din zonele in carantina din alte tari.** Perioada de incubatie a noului coronavirus, este cuprins intre 1 si 14 zile. Daca v-ati intors dintr-o

calatorie din zonele in carantina de mai putin de 14 zile sau ati intrat in contact cu persoane care s-au intors din afara tarii sau zonele in carantina din tara de mai putin 14 zile si aveti febra, tusiti, prezentati dificultate respiratorie, dureri musculare si stari de oboseala, sunati la 112 pentru a primi informatii necesare. Purtati masca de protectie daca intrati in contact cu alte persoane, folositi servetele de unica folosinta si spala bine mainile.

j. **Animalele de companie nu transmit coronavirus.** In acest moment nu exista dovezi ca animalele de companie, caini si pisici pot fi infectate de virus. In orice caz, trebuie sa ne spalam tot timpul mainile cu apa si sapun dupa ce intram in contact cu animalele de companie.

k. **Masuri igienico sanitare pentru vizitatori.** In perioada cu risc de coronavirus se recomanda interzicerea accesului vizitatorilor la locurile de munca si in birouri.

l. Intalnirile unui salariat al unitatii cu alte persoane pastrand distanta fata de acesta de minim 1,5 m si fara sa se atinga.

Comportamentul personalului in cazul unei posibile infectari cu coronavirus.

Art. 35. Lucratorii care vor avea una din urmatoarele simptome: febra ridicata, tuse, dificultati de respiratie, dureri musculare, oboseala sau este venit din zonele afectate de infectie, vor ramane inchisi intr-o incaperi sau acasa, evitand contactul cu persoanele din apropiere si va suna la 112. Persoanele care sunt acasa si simt simptomele mentionate mai sus, vor ramane OBLIGATORIU acasa, si vor chama telefonic, medicul de familie sau serviciul de urgența 112. **Nu asociati simptomele de mai sus cu gripe sau raceale. Contactati medicul de familie.**

Art. 36. Lucratorul in cauza sau familia acestuia va anunta imediat seful direct care va comunica acest aspect conducerii superioare.

Art. 37. Pana la sosirea serviciului de urgența, ESTE INTERZIS a se intra in contact direct cu persoana presupusa a fi infectata, iar zona in care si-a desfasurat activitatea se izoleaza in vederea dezinfecției.

Art. 38. Toate persoanele trebuie sa isi dezинфекциe de urgența mainile, si NU isi vor atinge fata cu mainile.

Art. 39. Dupa ce persoana presupusa a fi infectata a fost transportata la spital pentru efectuarea testului, se va astepta comunicarea rezultatului, si se vor urma instructiunile si masurile dispuse de catre DSP (Directia pentru Sanatate Publica).

Art. 40. In cazul in care persoana presupusa a fi infectata, in urma testului efectuat, este declarat ca infectat cu coronavirus, toti salariatii care au fost in contact cu acesta vor intra in izolare la domiciliu, sub directa supraveghere si indrumare a DSP.

8. RECOMANDĂRI PRIVIND CONDUITA SOCIALĂ RESPONSABILĂ ÎN PREVENIREA RĂSPÂNDIRII CORONAVIRUS (COVID-19)

Art. 41. Protejați-vă, evitați contactul direct!

Art. 42. Evitați zonele aglomerate unde sunteți expuși la contact direct și/sau interacțiune cu un număr mare de persoane, de tipul adunărilor publice, cozi, zone de trafic intens, zone de recreere.

Art. 43. Feriți copiii de acele locuri de joacă care presupun atingerea unor suprafețe/obiecte comune de către un număr mare de copii.

Art. 44. Limitați la maximum orice contact direct cu alte persoane, în afara celor care fac parte din familia restrânsă, prin gesturi cum ar fi: strângerea mâinilor, îmbrățișările, sărutul obrajilor sau al mâinilor, atingerea fețelor cu mâinile.

Art. 45. Se recomandă, inclusiv în privința persoanelor împreună cu care locuți, să NU intrați în contact direct decât după igienizarea mâinilor atunci când reveniți la domiciliu.

Art. 46. Evitați atingerea suprafețelor care sunt atinse în mod frecvent și de alte persoane, precum: balustrade, clanțe, mâner, butoane de lift sau de acces.

Art. 47. În cazul în care sunteți totuși nevoiți să atingeți aceste suprafete, protejați-vă folosind șervețele de unică folosință.

Art. 48. Nu folosi buricele degetelor atunci când trebuie să apeși butoane, clanțe sau uși. Folosește genunchii, picioarele, șoldurile, umerii, coatele, articulațiile pumnului. La întoarcerea acasă, hainele le poți pune la spălat.

Art. 49. La cumpărături, folosește sacoșe și pungi aduse de acasă. Vei evita astfel să atingi coșuri de cumpărături sau să te servești din rola de pungi alimentare la care au acces și alte persoane. Riscul de contaminare încrucișată este redus semnificativ. Sacoșele din pânză pot fi apoi spălate, iar cele din plastic, clătite cu apă caldă și puse la uscat.

Art. 50. Folosește mănuși sau o pungă din plastic nouă atunci când alegi legumele și fructele. Spală-te temeinic pe mâini imediat ce ajungi acasă.

Art. 51. Ai grijă unde îți pui telefonul mobil. În zonele folosite de mai multe persoane, de exemplu, o baie, aşază telefonul pe un șervețel. Nu uita să îți stergi regulat telefonul cu șervețele dezinfecțante.

Art. 52. Păstrați o distanță semnificativă, de 1,5 metri, față de celelalte persoane pe care le întâlniți. În cazul în care vă aflați în transportul în comun încercați să NU stați față cu față cu alte persoane.

Art. 53. Orice altă formă de salut, care implică atingeri fizice, nu este recomandată. Dacă te întâlniști cu un necunoscut, salută-l verbal. Chiar și dacă te simți bine, distanțarea socială este o metodă de a proteja persoanele vulnerabile, precum cele mai în vîrstă sau cu probleme medicale.

Art. 54. Asigurați-vă, după folosirea transportului în comun, că v-ați igienizat mâinile înainte de a vă atinge față, nasul sau gura.

Art. 55. Folosiți, pe cât posibil, rute sau modalități alternative de transport pentru a evita zonele aglomerate de trafic de persoane. În cazul în care programul vă permite, folosiți intervalele orare cu nivel scăzut de trafic de persoane.

Art. 56. În zonele urbane, pentru distanțe mici, se recomandă folosirea modalităților alternative de deplasare, fie cu bicicleta, fie mersul pe jos.

Art. 57. Evitați deplasările – limitați pe cat posibil.

Art. 58. Evitați zonele aglomerate unde sunteți expuși la contact direct și/sau interacțiune cu un număr mare de persoane, de tipul adunărilor publice, cozi, zone de trafic intens, zone de recreere.

Art. 59. În cazul în care călătoriți într-o altă țară există riscul ca la momentul revenirii în țară, să fie necesar să rămâneți în carantină/izolare la domiciliu timp de 14 zile, împreună cu familia.

Art. 60. În mod obligatoriu, toate persoanele care se intra în țară vor trebui să intre în carantină/izolare la domiciliu timp de 14 zile.

Art. 61. Limitați folosirea bancnotelor și a monedelor, optând pentru plăți cu cardul/telefonul sau plăți on-line.

Art. 62. Transmiterea virușilor se realizează într-o pondere semnificativă prin intermediul banilor, cu care ia contact, statistic, un număr foarte mare de persoane.

Art. 63. Respectați cu strictețe regulile de igienă personală recomandate de autorități, pentru a vă proteja atât pe dumneavoastră cât și pe cei apropiatați.

Art. 64. Spălați-vă pe mâini cu apă și săpun, minimum 20 de secunde, după orice contact cu o suprafață potențial contaminată.

Art. 65. Folosiți prosoape de hârtie, de preferat, pentru a vă șterge mâinile.

Art. 66. Nu vă atingeți ochii, nasul sau gura cu mâinile neigienizate.